

HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S

Att.: Rasmus Bødker Engler <raseng@hofor.dk>

§19-tilladelse til anvendelse af Hydro-Pac ved styret underboring under Københavns Fæstningskanalen

HOFOR A/S har den 21. marts 2025 ansøgt om tilladelse til brug af produktet HYDRO-PAC™ til brug ved udførelse af en styret underboring i forbindelse med anlæg af separatkloakering. I denne forbindelse skal Tingbjerg forbindes med Bystævnet syd for Københavns Fæstningskanal.

Da den ønskede anvendelse af produktet til udførelse af underboring kan indebære en risiko for forurening af jord og grundvand, kræver anvendelsen en vurdering efter § 19, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven.

Afgørelse

Område for Miljø og Byliv meddeler hermed tilladelse efter § 19, stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven (LBK nr. 1093 af 11/10/2024) til anvendelse af de ansøgte produkter på følgende vilkår:

Generelt

1. Område for Miljø og Byliv skal mindst 3 dage før opstart orienteres om startdato samt forventet slutdato.

Rapportering og rapportering

2. Senest 2 uger efter udførelse af den styrede underboring skal der sendes en opgørelse over forbruget for hvert af produkterne samt mængde af opsamlet boremudder/overskudsjord (opgivet i kg og m³) til Område for Miljø og Byliv, jordforurening@kk.dk.
3. Hvis forbruget overskrider den i ansøgningen, forudsatte mængde, skal opgørelse i vilkår 6 suppleres med en redegørelse for merforbruget.

Partshøring

16. april 2025

Sagsnr.
2025-0113010

Dokumentnr.
2025-0113010-14

Sagsbehandler
Mikkel Pyndt Andersen

Bygge-, Parkerings- og Miljø-
myndighed
Jord og Grundvand

Njalsgade 13
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Tilladelsen har været i partshøring hos HOFOR A/S og Entreprenørfirmaet Nordkysten A/S. De havde ingen bemærkninger.

Klageadgang

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet frem til fire uger, efter afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 91 og 93. Klagen skal indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale klageportal senest 14. maj 2025.

Klage skal indgives via klageportalen <https://naevneneshus.dk/>, hvor selve klageprocessen, betaling af gebyr m.v. også fremgår.

Hvem kan klage?

Det er fastlagt i miljøbeskyttelseslovens §§ 98-100, hvem der er klageberettiget. Det fremgår bl.a. af lovens § 98, stk. 1, nr. 1 og 2, at afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, kan klage. Derudover er bl.a. en række lokale og landsdækkende organisationer klageberettigede efter bestemmelsen.

Opsættende virkning

Hvis afgørelsen påklages, er udgangspunktet efter miljøbeskyttelsesloven, at klagen ikke vil have opsættende virkning, jf. lovens § 96, stk. 1. Efter samme bestemmelse kan Miljø- og Fødevareklagenævnet imidlertid beslutte at give en eventuel klage opsættende virkning.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal der anlægges sag inden 6 måneder fra meddelelse eller offentliggørelse af afgørelsen, jf. miljøbeskyttelsesloven § 101, stk. 1.

Tilladelsen annonceres på "Annonceringsportalen" for Københavns Kommune.

Hvis I har spørgsmål, er I velkomne til at kontakte Jord og Grundvand på e-mail jordforurening@kk.dk

Med venlig hilsen

Mikkel Pyndt Andersen

Pia Thomsen

Miljøsagsbehandler

Specialkonsulent

Kopi til:

Entreprenørfirmaet Nordkysten A/S: tmn@nordkysten.dk
Styrelsen for Patientsikkerhed -Tilsyn og Rådgivning Øst, trost@stps.dk
Københavnerne Miljøforening, ivan@helsinghof.dk
Danmarks Naturfredningsforening: dnkoebenhavn-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund: oeresund@sportsfiskerforbundet.dk

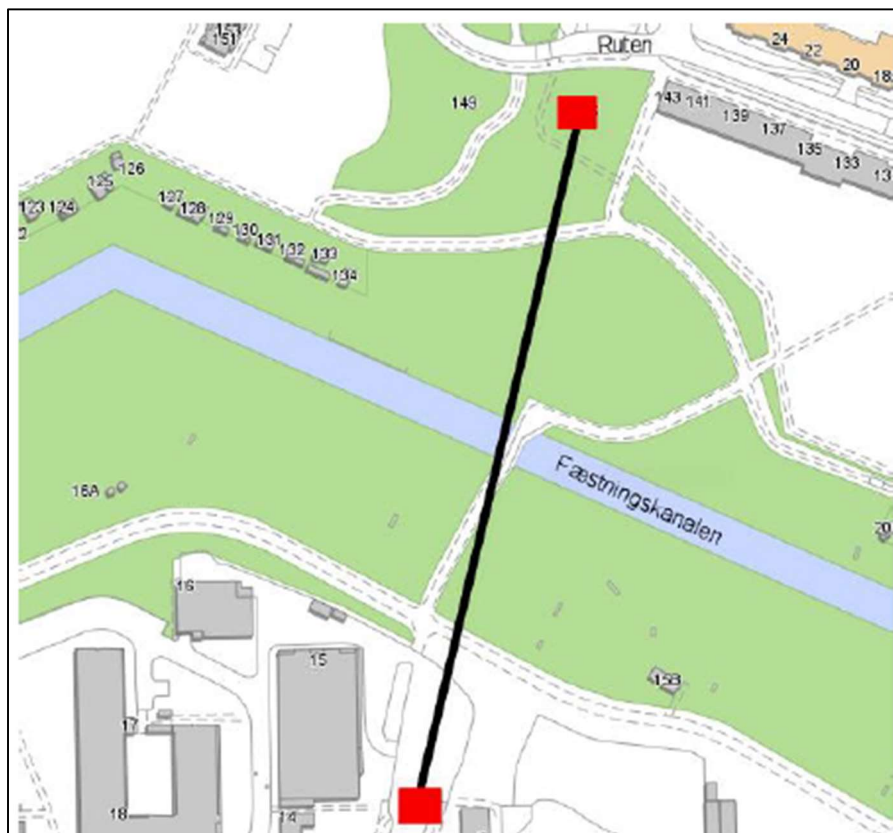
Baggrund og projektbeskrivelse

HOFOR skal anlægge separatloakering i boligområdet Tingbjerg København. I den forbindelse skal Tingbjerg forbindes med Bystævnet syd for Københavns Fæstningskanal. Der skal derfor udføres en styret underboring, hvortil der er modtaget tilladelse til krydsning af vandløb.

Den styret underboringen finder sted på Sydvest for Tingbjerg på matrikelnumrene, 3636a, 5c, 7000t Husum. Boringen er omkring 220 m i længde med to byggegruber (en afsender og en modtager).

Figur 1. projektområdet imellem Tingbjerg og Bystævnet(markeret med gul firkant).

Figur 2. Placeringen af krydsningen (sorte linje) samt afsender- og modtagegrube (røde firkanter)

Der er udført en række geotekniske borer, for at undersøge jordbundsforhold og dybden. Disse undersøgelser viser følgende:

- Bunden af Københavns Fæstningskanal er beliggende i kote ca. 14.
- Den styret underboring er beliggende i kote ca. 10.

Boringen udføres cirka 4 m under bunden af Københavns Fæstningskanal.

Ved et utilsigtet blowout har projektet udarbejdet en beredskabsplan, som skal følges.

Håndtering af boremudder

Under udførelsen opsamles boremudder i modtager - og afsendergruber. Den overskydende slam/jord bortskaffes på godkendt modtager.

Beskrivelse af produktet

HYDRO-PAC™ er et bentonitprodukt, der opblandes med vand og anvendes til at reducere friktion i overcuttet, i forbindelse med understyret borer.

Produkterne tilsættes boremudderet i et blandingsanlæg som er opstillet på en lastbil. Produkterne føres ned i en tragt og ved hjælp af vand bliver produkterne blandet i tanken placeret på lastbilen.

Mængder

HOFOR oplyser at forventes at blive brugt 142 kg HYDRO-PAC™ i den understyret boring. Producenten af produktet er Cetco.

Screening og risikovurdering af indholdsstoffer**Screening af indholdsstoffer**

HYDRO-PAC™ er et bentonitprodukt med indhold af polysaccharider (CAS nr. 11138-66-2). Produktet i pulverform opblandes med vand.

I forbindelse med tidligere fortaget understyret boringer i andre projekter i Københavns Kommune, har produktprøver (2018 og 2021) vist tilstedeværelsen af formaldehyd imellem 2,9 og 7,0 mg/kg TS. I samme produktprøver blev der ikke konstateret tilstedeværelse af 1,4-dioxan, ethylen oxid eller anioniske tensider.

Område for Miljø og Bylivs bemærkninger

Område for Miljø og Byliv har vurderet stofferne ud fra de oplysninger, som tidligere er modtaget om produkterne.

Miljøranking og alternative produkter

HOFOR oplyser ikke om der findes mere miljøvenlige produkter med samme egenskaber, som det produkt der er ansøgt om.

Område for Miljø og Bylivs bemærkninger

Område for Miljø og Byliv stiller krav om, at entreprenøren til enhver tid anvender produkter, der påvirker jord og grundvand samt ferske- og marine vandområder mindst muligt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 3 om anvendelse af BAT (Best Available Techniques).

Risikovurdering for grundvand

HOFOR har ikke udført en risikovurdering for produktet.

Område for Miljø og Bylivs bemærkninger

Det er Område for Miljø og Bylivs vurdering, at produktet vil komme i kontakt med jord og grundvand. En del af indholdet i produkterne forventes at blive tilbageholdt i boremudderet, som opsuges og transporteres til godkendt modtager. Det er kommunens vurdering, at der ikke er behov for overvågning af det omkringliggende miljø.

HYDRO-PAC™ indeholder primært polysaccharider, sammenholdt med de tidligere udtaget produktprøver vurderer Område for Miljø og Byliv at ikke udgør en miljømæssig risiko for jord grundvand, i dette projekt.

Overfladevand

Det er Område for Miljø og Bylivs vurdering, at da boringen finder sted 4 meter under bunden af Københavns Fæstningskanalen, så vil der kun være lille risiko for at produktet kommer i kontakt med overfladevand.

Håndtering af produkterne

Opbevaring og håndtering af produkterne på byggepladsen skal ske i henhold til forskriften om håndtering og opbevaring af olie og kemikalier i Københavns Kommune, Forskrift håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Boremuddet opsuges med slamsuger og transporteres til godkendt deponi på baggrund af jordanalyser.

Orientering og rapportering

Med henblik på miljømyndighedens mulighed for at vurdere om vilkår for tilladelsen er overholdt, og om produktforbruget er i overensstemmelse med det forbrug, der er forudsat i ansøgningen, stiller Område for Miljø og Byliv vilkår om orientering og rapportering i forbindelse med anvendelse af de i ansøgningen nævnte produkter.

Område for Miljø og Bylivs konklusion

På baggrund af de oplysninger Område for Miljø og Byliv har haft til rådighed om produkternes indholdsstoffer og urenheder samt kendskab til projektet, er det vurderet, at produkterne kan anvendes uden risiko for det omkringliggende miljø med de stillede vilkår.

Produkterne skal jf. forskriften opbevares i lukkede beholdere, og håndteres så der er mindst risiko for kontakt med mennesker og miljøet.

Område for Miljø og Byliv vurderer, at der kan meddeles tilladelse til brugen af de ansøgte produkter med de krav til opbevaring og rapportering der fremgår af vilkårene.

Referencer

- Ansøgning fremsendt af HOFOR A/S den 21. marts: "Ansøgning om § 19-tilladelse til additiver i styret underboring ved Tingbjerg".
- Yderligere oplysninger omkring valg af fremsendt af HOFOR A/S den. 7. april 2025.